

Retningslinjer for trygg organisasjon – Spanskrøret linjeforening NTNU

Vedtatt av Spanskrøret linjeforening den 13.11.2023

Formål

Disse retningslinjene har til hensikt å legge rammene for et trygt felleskap for medlemmer av Spanskrøret og andre tilknyttet Spanskrøret linjeforening. Arbeidet med å frembringe et slikt trygt felleskap er kontinuerlig og avhenger av gode rutiner samt kulturbygging i organisasjonen. For å tydeliggjøre Spanskrørets verdigrunnlag og forventninger til oppførsel og væremåte har Spanskrøret vedtatt *Etiske retningslinjer for Spanskrøret linjeforening*.

Et trygt felleskap innebærer også trygge rammer for deltakelse i og på aktiviteter og arrangementer i regi av Spanskrøret linjeforening, slik at alle involverte opplever gode vilkår for å skjømte sine oppgaver. Det innebærer også at alle involverte i organisasjonen kan føle seg sikre på at Spanskrøret linjeforening arbeider systematisk for både forebygging og oppfølging av uønsket atferd.

Dette dokumentet skal danne grunnlaget for hvordan Spanskrøret linjeforening arbeider med oppfølging av uønsket oppførsel og håndterer varslingsaker.

Ansvar

Alle som er involvert i Spanskrøret linjeforening har et ansvar for å ivareta en trygg organisasjon. Hovedstyret, komitémedlemmer og andre medlemmer av linjeforeningen plikter derfor å sette seg godt inn i disse retningslinjene for å kunne skjømte sin rolle overfor resten av organisasjonen.

Om man blir oppmerksom på tilfeller av uønsket atferd rettet mot enten en selv eller andre, skal det være lav terskel for å melde fra.

Nødvendigheten av å varsle skal ikke måles ut fra hvordan en oppfatter alvorlighetsgraden av det en føler et behov for å varsle om. Varsel trenger ikke å være forbeholdt bare det som kan betraktes som alvorlige eller svært alvorlige hendelser. Hvis en som er involvert i Spanskrøret linjeforening opplever tilfeller av uønsket atferd skal en varsle om det. Den videre oppfølgingen og behandlingen av varselet vil avgjøre hvilke tiltak som skal iverksettes.

Avgrensning

Retningslinjer for trygg organisasjon skal overordnet sett dekke alle involverte i Spanskrøret linjeforening og samhandlingen mellom dem. Dette medfører likevel et behov for avgrensning. I hovedsak gjelder Spanskrøret linjeforening sine retningslinjer for trygg organisasjon kun i tilfeller hvor Spanskrøret er arrangør. Dette innebærer møter, arrangementer og andre aktiviteter i regi av Spanskrøret linjeforening.

Det kan også være eksterne til stede på aktiviteter som Spanskrøret linjeforening arrangerer. Disse vil da være underlagt Spanskrørets retningslinjer for trygg organisasjon.

Reisende på vegne av Spanskrøret må følge Spanskrøret linjeforenings *Etiske retningslinjer* og andre relevante reglement, og er ansvarlige for sin egen opptreden.

Det kan også hende at personer involvert i Spanskrøret linjeforening omgås i andre fora utenfor organisasjonen. I slike sammenhenger kan det også oppstå situasjoner hvor det forekommer tilfeller av uønsket atferd. Da vil ikke retningslinjer for trygg organisasjon være gjeldende, siden Spanskrøret linjeforening ikke er involvert i arrangementet. Spanskrøret linjeforening er likevel avhengige av gode arbeidsforhold mellom de som er involvert i organisasjonen. Spanskrøret linjeforening kan bistå i å sørge for at situasjoner som oppstår utenfor organisasjonen ikke blir unødig til hinder for de involvertes verv og arbeid innad i organisasjonen. Hvis det oppstår en situasjon utenfor organisasjonen hvor det er begått alvorlige brudd på Spanskrørets retningslinjer eller Norges lover, kan Spanskrøret behandle saken for å bevare tryggheten innad i organisasjonen.

Definisjoner

Under følger en oversikt over hva som defineres som uønsket atferd i Spanskrøret linjeforening. Dette er atferd som strider mot *Etiske retningslinjer for Spanskrøret linjeforening* og organisasjonens målsetning om å være trygg og inkluderende for alle. Slik atferd vil også være i strid med formålet om å skape trygge rammer for deltakelse i organisasjonen. Merk at denne listen i hovedsak er tenkt som støtte i oppfølgingen av uønsket atferd og behandling av varslings saker. En skal også kunne varsle selv om en er usikker på akkurat hvilken definisjon som passer saken best. Dette skal videre behandling og undersøkelser i varslings saken avdekke.

Uønsket atferd: Fellesbetegnelse på all atferd eller oppførsel som er uønsket i Spanskrøret linjeforening.

Forstyrrende atferd: Atferd eller oppførsel som virker forstyrrende og vanskeliggjør eller hindrer gjennomføringen av planlagte aktiviteter eller individuelle arbeidsoppgaver.

Grovt forstyrrende atferd: Atferd eller oppførsel som virker grovt forstyrrende og umuliggjør eller avbryter gjennomføringen av planlagte aktiviteter eller individuelle arbeidsoppgaver.

Voldelig og truende atferd: Atferd som innebærer fysiske eller verbale angrep, og som innebærer en åpenlys eller antydningstrussel mot en persons sikkerhet, helse eller velvære.

Trusler: Verbale angrep eller handlinger som tar sikte på å fysisk eller psykisk skade, eller skremme, en person, en organisasjon eller gruppe.

Vold: Enhver handling som har til hensikt å føre til fysisk eller psykisk skade på person. Det inkluderer også hendelser der den som skader en annen person ikke er klar over eller vurderer konsekvensene av handlingen sin, for eksempel på grunn av rus, psykisk/somatisk sykdom, mental og emosjonell tilstand og lignende.

Mobbing: Atferd som medfører at negative hendelser systematisk og vedvarende blir rettet mot en og samme person.

Diskriminering: Atferd som medfører urettmessig forskjellsbehandling med negativ konsekvens på bakgrunn av alder, etnisitet, kjønn, kjønnsidentitet og kjønnsuttrykk, seksuell orientering, religion, livssyn, politisk overbevisning eller funksjonsnedsettelse.

Krenkende atferd: Atferd som fremsetter ytringer eller handlinger som oppleves som et nedrig angrep på personlig integritet, selvforståelse eller virkelighetsforståelse.

Grovt krenkende atferd: Atferd som med hensikt fremsetter ytringer eller handlinger som oppleves som et nedrig angrep på personlig integritet, selvforståelse eller virkelighetsforståelse.

Uaktsom deling av sensitive personopplysninger eller annen informasjon underlagt taushetsplikt: Atferd som uten hensikt medfører tilgjengeliggjøring av sensitive personopplysninger eller annen informasjon underlagt taushetsplikt.

Deling av sensitive personopplysninger eller annen informasjon underlagt taushetsplikt: Atferd som med hensikt medfører tilgjengeliggjøring av sensitive personopplysninger eller annen informasjon underlagt taushetsplikt.

Seksuelle overgrep: Ufrivillige seksuelle handlinger gjort av en person mot en annen i en relasjon av tillit eller tvang. Dette inkluderer seksuelle handlinger eller ytringer som en person med høyere alder og/eller mer makt gjør mot noen som ikke forstår handlingene, eller ikke har nok erfaring eller kunnskap til å komme seg ut av det.

Grenseoverskridende seksuell atferd: Handlinger som bryter med de grenser en person har for å beskytte sin integritet. Dette kan være, men er ikke begrenset til, uønskede seksuelle tilnærmelser, oppfordring om seksuelle tjenester, verbal eller kroppslig atferd av seksuell natur som oppleves ydmykende og/eller invaderende.

Seksuell trakassering: Seksuell trakassering er uønsket seksuell oppmerksomhet som har som formål eller virkning å være krenkende, skremmende, fiendtlig, nedverdiggende, ydmykende eller plagsom. I seksuell ligger at det spiller på kropp, kjønn og seksualitet. Dette omfatter både verbal, ikke-verbal og fysisk atferd. Seksuell trakassering inkluderer forskjellsbehandling på bakgrunn av kjønn / kjønnsidentitet og kan i de tilfeller betegnes som kjønnsmobbing.

Rutiner for varsling om uønsket atferd

Spanskrøret linjeforening skal ha to varslingsskjemaer, hvor det er to medlemmer av Hovedstyret som mottar varsler og utfører videre behandling. Den som mottar varslingen har ansvar for å dele varslet med varslingsmottaket, bestående av:

- De to representantene ansvarlige for varslingsskjemaet
- To utvalgte representanter fra Suppleteringskomiteen (SKOM)

Ved behov for varsling skal vedkommende som ønsker å varsle ta kontakt med et medlem av varslingsmottaket. Kontaktinformasjonen til disse skal være gjort kjent for alle som er involvert med Spanskrøret linjeforening. Dersom fornærmede velger å varsle til et styremedlem som ikke er i varslingsmottaket vil styremedlemmet ta saken videre med det varslingsmottaket den mener er mest egnet for saken. Styremedlemmet vil være med i mottaket kun for den aktuelle saken.

Ved varsling er det den som varsler som bestemmer premissene for varselet, hvilket skal holdes fortrolig i første omgang. For å iverksette videre oppfølging av varslingssaker må varslingsmottaket motta varselet. Den det eventuelt varsles mot skal ikke kontaktes før dette er vurdert som et hensiktsmessig ledd i den videre oppfølgingen av varselet.

En kan også varsle på vegne av andre, men i slike sammenhenger er det viktig å være lydhør for den utsatte part sine ønsker med tanke på anonymitet og lignende.

Rutiner for mottak av varsel om uønsket atferd

1. Sikre situasjonen for den som varslar og vurder om det er behov for akutt psykisk eller fysisk helsehjelp. Ved behov for akutt psykisk eller fysisk helsehjelp vil mottaker ha ansvar for å ivareta den som varslar inntil vedkommende har forsikret seg om at andre ansvarspersoner har tatt over.
2. Ved mottak av varsel skal du som mottaker finne et skjermet sted å ha en samtale med varslar. Det er viktig at du som mottaker lytter nøye, gir bekræftelse og opptrer rolig slik at den som varslar opplever å bli trodd og føler seg trygg. Ta notater under samtalen hvis dette er naturlig eller umiddelbart etter samtalen er over. Informer varslar om at det hen forteller vil holdes fortrolig, men at du som mottaker av varsel har en plikt til å informere varslingsmottak for å iverksette videre oppfølging av varselet.
3. Etter at du har håndtert den umiddelbare varslingssituasjonen, skal du kontakte varslingsmottaket. Dersom varselet gjelder et av medlemmene i varslingsmottaket, skal du kontakte en av de andre. Du skal aldri kontakte den det varsles om.
4. Varslingsmottaket vil ha ansvar for å sette i gang den videre oppfølgingen av situasjonen. Varslingsmottak vurderer hvordan varslingssaken skal behandles videre og setter opp en plan for videre oppfølging av saken. Disse har også det overordnede ansvaret for den videre saksgangen.
5. Ved varsel mot noen i varslingsmottaket, har resterende medlemmer ansvar for å sette varslingsnemd slik at varselet kan behandles.

Videre saksgang ved mottatt varsel om uønsket atferd

Det vil i mange tilfeller være flere berørte i saker om uønsket atferd. Sakene kan også oppleves som svært krevende for de berørte, avhengig av alvorlighetsgrad. Alle parter skal bli ivaretatt så godt det lar seg gjøre under behandlingen av varslingssaker. Hensynet til den som varslar vil ha prioritet i fasen hvor saken undersøkes.

Videre saksgang består av innledende undersøkelser, vurdering om forholdet skal politianmeldes og individuelle møter med partene for å få klarhet i hva som har skjedd. På bakgrunn av dette skal det avgjøres om organisasjonens retningslinjer har blitt brutt og hvilke konsekvenser det eventuelt skal få.

Det er varslingsmottaket som i hovedsak er ansvarlige for behandling av varslingssaker, men varslingsmottaket kan også utpeke en varslingsnemd for å behandle varslingssaker som er særlig alvorlige, eller dersom et medlem av det faste varslingsmottaket er den det varsles mot. Det skal også utpekes varslingsnemd i tilfeller hvor et medlem av varslingsmottaket kan vurderes inhabil ovenfor en av partene i varselet. Dersom varslingsmottaket ser behov for det, kan de benytte seg av ekstern rådgivning som hjelp til saken.

Denne gruppen fungerer som varslingsnemd bare for den aktuelle varslings-saken. I sammensetting av varslingsnemd skal det tas hensyn til habilitet med utgangspunkt i Kapittel II av forvaltningsloven og § 106. av domstolloven.

1. Varsel mottas og undersøkes. Organisasjonen skal ikke selv etterforske lovbrudd, men må få klarhet i om forholdet er et lovbrudd og om det skal anmeldes. I de fleste saker vil den som varsler få bestemme om vedkommende ønsker at forholdet skal anmeldes. I særs grove tilfeller må varslingsmottaket vurdere om forholdet vil anmeldes selv om den utsatte ikke ønsker dette, for at politiet skal kunne sette i gang en etterforskning.
2. Hvis forholdet det blir varslet om politianmeldes, vil som hovedregel ikke den det er varslet om bli kontaktet før politiet er ferdig med sin etterforskning. Dette for å sikre bevis og at politiet får første samtale med involverte parter. Unntak fra dette er behov for å suspendere personer der vurderingen er at det er stor fare for gjentakelse.
3. En tillitsvalgt eller deltaker på Spanskrøret linjeforenings arrangementer eller andre aktiviteter som blir anklaget eller anmeldt for alvorlig trakassering, voldelig og truende atferd, grenseoverskridende adferd eller overgrep vil som hovedregel bli midlertidig suspendert fra verv og oppgaver, eller nektes videre deltakelse på organisasjonens arrangementer, inntil saken er avklart med politi, rettsinstans og i varslingsmottaket. Vedtak om suspensjon vil bli fattet av Hovedstyret og utsendt av Rektor, og vil være gjeldene inntil det fattes et nytt vedtak. Suspensjon er her ikke en disiplinær reaksjon, men en midlertidig fratredelse som skjer når det varsles om alvorlige brudd på Spanskrøret linjeforenings retningslinjer eller norsk lov. Suspensjon i denne sammenhengen må forstås som et skjermingstiltak, som har til hensikt å unngå eskalering mellom partene i saken, og som et avvergingstiltak.
4. Etter at en eventuell politietterforskning er ferdig, vil de som er ansvarlig for å behandle varslings-saken oppnevne kontaktpersoner for den utsatte og for den det er varslet om. Det kan også oppnevnes ressurspersoner for andre involverte. Kontakt- og ressurspersonene kan ikke være inhabile ovenfor parter i varslings-saken.
5. Når saken er ferdigbehandlet i politi og rettsinstanser, eller i de saker hvor det ikke foreligger en politianmeldelse, vil de som behandler varslet arrangere møter med alle berørte parter. Det er viktig at alle berørte parter får mulighet til å uttale seg og blir hørt på like vilkår. Den det er varslet om kalles inn til samtale sist slik at vedkommende får mulighet til å forklare seg på alle punkter. Det vil føres referat fra samtalene, og disse vil være hovedgrunnlaget for konklusjon i saken. Varsler og den det varsles mot skal som hovedregel ikke delta på samme møter.

6. Om personen det er varslet mot eller personen som har opplevd handlingen(e) det er varslet om ikke ønsker å forklare seg, vil de ansvarlige for oppfølgingen av varselet kunne konkludere på bakgrunn av de fakta de har i saken. I saker hvor det ikke foreligger tilstrekkelig fakta på grunn av manglende forklaring fra personen som har opplevd handlingene det er varslet om, vil saken bli henlagt. Informasjon om varslings sak som henlegges oppbevares konfidensielt i 3 til 5 år beroende på alvorlighetsgrad. Dette for å kunne ta opp igjen saken om forhold i saken endrer seg, eller det kommer inn nye varsler om samme person.
7. Dersom de ansvarlige for oppfølgingen av varselet konkluderer med at det har forekommet atferd som er i strid med retningslinjene, vil de legge frem saksdokumentasjonen og en anbefaling om reaksjoner for Hovedstyret. Hovedstyret vil vedta og iverksette reaksjoner etter en egen vurdering. Dersom det stadfestes alvorlig brudd på retningslinjene eller brudd på straffeloven kan det fattes vedtak om eksklusjon.

Konsekvenser ved brudd på retningslinjene

Atferd som bryter med Spanskrøret linjeforenings etiske retningslinjer og målsetning om en trygg og inkluderende organisasjon vil medføre reaksjoner mot den eller de som finnes å ha utøvd slik atferd. Vedtak om reaksjoner fattes av Hovedstyret. Under følger en liste over mulige konsekvenser.

- Veiledningssamtale: Ved førstegangstilfeller av mindre alvorlige brudd på Spanskrøret linjeforenings retningslinjer for trygg organisasjon kan den som er funnet ansvarlig for slike brudd kalles inn til en veiledningssamtale. Her skal vedkommende bli gjort kjent med retningslinjene hen har handlet i strid med og om konsekvensene gjentakende brudd på retningslinjene vil få.
- Skriftlig advarsel: Ved mindre alvorlige brudd på Spanskrøret linjeforenings retningslinjer for trygg organisasjon kan det fremlegges skriftlig advarsel til den som er funnet ansvarlig for slike brudd. Hvis gjentatte skriftlige advarsler fremlegges uten tegn til at uønsket atferd fravikes, vil arbeidsutvalget kunne fatte vedtak om mer inngripende reaksjoner.
- Alkoholforbud: Ved brudd på Spanskrøret linjeforenings retningslinjer for trygg organisasjon som er klart knyttet til inntak av alkohol kan den som er funnet ansvarlig for slike brudd fratras muligheten til å innta alkohol på arrangementer eller aktiviteter organisert av Spanskrøret linjeforening.
- Økonomisk ansvar: Ved brudd på Spanskrøret linjeforenings retningslinjer for trygg organisasjon som også medfører økonomiske kostnader, vil den som er funnet ansvarlig for slike brudd kunne holdes økonomisk ansvarlig for kostnader som forekommer. Eksempel på dette er materielle skader på innredning eller annet utstyr og reiseutgifter i forbindelse med bortvisning.

- Bortvisning: Ved brudd på Spanskrøret linjeforenings retningslinjer for trygg organisasjon som forekommer på et arrangement kan den som er funnet ansvarlig for slike brudd bortvises og sendes hjem. Vedkommende vil da også holdes økonomisk ansvarlig for kostnader knyttet til deltagelse og reise.
- Eksklusjon: Ved alvorlige eller gjentatte brudd på Spanskrørets retningslinjer for trygg organisasjon kan den som er funnet ansvarlig for slike brudd vedtas ekskludert fra organisasjonens virksomhet. Dette gjelder også om det stadfestes brudd på straffeloven.

Bekjentgjøring av utfallet av varslingsaker

Varslingsmottaket som har det overordnede ansvaret for oppfølgingen av varslingsaker, skal sørge for å informere de berørte partene om utfallet i enhver varslings sak. Dette gjelder også for saker som ikke ender med vedtak om formelle reaksjoner.

Medlemmer av Spanskrøret linjeforening har ikke generelt innsyn i detaljene i saksbehandlingen, men kan individuelt be om innsyn i utfallet av saker der hvor det vedtas formelle reaksjoner. Det er Hovedstyret som avgjør om innsyn skal gis i hvert enkelt tilfelle.

Eksterne parter har ikke generelt innsyn i detaljene i saksbehandlingen eller i utfallet av saker hvor det vedtas formelle reaksjoner. Hovedstyret kan vedta å gi eksterne parter innsyn i utfallet av saker hvor det vedtas formelle reaksjoner, etter forespørsel.